

El Convent

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Al nucli de Palà de Torroella. Antic terme del castell de Torroella. Parròquia de Sant Salvador de Torroella. Sector oest del terme municipal.
Emplaçament	Carretera a Cardona (C-55). Al km. 50 o 52 sortida cap a la variant de la carretera vella.
Alçada:	335

Coordenades:

Latitud:	41.85558
Longitud:	1.71931
UTM Est (X):	393696
UTM Nord (Y):	4634534

Classificació

Número de fitxa	08141 - 213
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Noucentisme
Segle	XX
Autoria de l'element:	Josep Danés i Torras (arquitecte reforma 1951)
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Estat d'abandonament. Estructuralment be. Façanes, interior i entorn deixat.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 04.02.EA. Núm. registre BCIL: 13934-I Publicació DOGC: 29/04/2019
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari	
Generalitat i altres	

inventaris	IPA 49382
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	3847603CG9334N0001KF

Fitxes associades:[Església del Roser de Palà Vell](#)[Mas Palà](#)[Jardins i horts del mas Palà](#)[Colònia de Palà de Torroella](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 31/03/2021 - 15:43

Descripció

Antic convent de monges i escola per a nenes de la colònia de Palà de Torroella, construït a la dècada de 1920 i reformat el 1951 per l'arquitecte d'adscripció noucentista Josep Danés i Torras. És una edificació de notable interès que es troba adossada a l'església per la banda sud i a tocar de la Casa de l'Amo, en un terreny enclotat respecte al passatge que dona accés a l'església. És de planta rectangular, amb planta baixa i un pis. La façana nord, adossada a l'església, adopta un caràcter més conventual, ja que constituïa l'accés pròpiament a la residència de les monges. Consta d'un cos avançat, a la dreta, que està coronat amb dues petites torres amb teulades piramidals corbes fetes amb teules de ceràmica vidriada. Aquesta part es compona simètricament a partir d'un portal amb arc de mig punt i arquivoltes motllurades en degradació, i té tres finestres al primer pis. La part esquerra de la façana, ben diferenciada, es desenvolupa a partir d'una seqüència de finestres a la primera planta que estan emmarcades amb motllura de pedra i carreus, mentre que el pis inferior és afaïçonat amb una retícula homogènia de carreus encoixinats i gravats, que continuen de manera encadenada a les cantoneres. El ràfec també és decorat.

La façana de migdia, on hi havia l'accés a l'escola, adopta un estil ja clarament noucentista. La composició és totalment simètrica en base a un esquema tripartit, amb un mòdul central que ve marcat per una balconada correguda que delimita tres eixos d'obertures. A les bandes segueix la mateixa seqüència de finestrals, amb tres eixos a cada costat. Les finestres superiors són emmarcades amb motllura de pedra i carreus, i a la franja del primer pis continua el carreuat encoixinat.

L'interior, actualment en estat d'abandó, conserva plenament les característiques originàries. A la planta baixa hi trobem les dues aules que tenia l'escola: una per a nenes i una altre per a nens de parvulari. Queden il·luminades per amplis finestrals. A la part central hi ha una escalinata central que condueix al primer pis, on hi havia la residència de les monges. Els jardins que envolten l'edifici s'inscriuen també dins l'estètica noucentista i avui es troben totalment abandonats.

Història

Un primer convent per a les monges dominiques va ser construït l'any 1896 i posteriorment reconvertit en pisos per a obrers. Estava situat al carrer de la Terrassa núm. 8. Les dominiques van ser a Palà fins al naixement de la colònia Valls de Torroella, el 1903, quan van marxar a aquesta colònia veïna. De 1903 a 1922 no hi ha constància que hi hagués cap congregació religiosa a la colònia de Palà.

L'edifici "nou" del Convent va ser construït al costat de l'església, en l'indret on hi havia hagut la rectoria vella. Anteriorment hi vivia el capellà, que s'havia fet càrrec de l'ensenyament dels nens fins a la construcció de la nova escola. L'any 1922 s'hi van instal·lar les germanes mercedàries, que es van fer càrrec de l'ensenyament de les noies i s'hi van estar fins al 18 de juliol de 1936. L'escola per a nens s'havia inaugurat el 1928. Era en el xalet del mig del carrer de la Terrassa.

Després de la Guerra Civil va arribar una nova congregació a la colònia: les Paüles. Les monges, però, no feien classes, sinó que era el mestre qui es feia càrrec de l'ensenyament de les nenes. L'any 1944 es va facilitar el retorn de les religioses mercedàries, i aquestes es van reinstal·lar al seu convent i van reprendre l'activitat docent. L'escola de nenes era a la planta baixa de l'edifici. A l'esquerra hi havia la secció de pàrvuls i l'escala d'accés a la residència. A la dreta de l'escala hi havia el vestíbul que comunicava directament amb el temple, i el guarda-roba. Al davant el pati de "recreo".

L'any 1951 el propietari de la colònia, Joan Palà Claret, va encarregar a l'eminent arquitecte Josep Danés i Torras projectes per a unes noves escoles de nens i de pàrvuls i nenes. A l'arxiu Danés es conserven còpies esborrany dels plànols, datats a 6 de desembre de 1951. No està clara, però, quina va ser exactament la intervenció de Josep Danés. Les escoles de nens ja existien i les escoles de nenes també, i probablement es tractava d'una intervenció de reforma. Tanmateix, la bona factura en l'acabat de la façana més noucentista fa pensar que tal vegada la intervenció de Danés va ser més substancial. L'arquitecte va fer una factura de 785 pessetes per cobrar els seus honoraris corresponents a tres mesos de l'any 1951. Se'n conserva un rebut.

Les monges mercedàries es van estar al convent fins als anys 1960. Després l'edifici va quedar abandonat i, amb el tancament de la fàbrica, va passar a mans privades. Actualment continua en estat d'abandó.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 04.02.EA

CAPSADA, J.; DUARRI, C.; LLOBET, E. (2010). *La Grandària del Món. Entorn, història i imaginari de Palà de Torroella*. Edicions de l'Albí. Berga, 130-131.

FÀBREGA, A.; FONS, R.; LLOBET, E. (2014). *Fàbriques de riu*. Centre d'Estudis del Bages. Ajuntaments de Callús, Súria, Sant Mateu de Bages i Navàs, p. 93-108.

